

Mer forskning gjennom innebygd personvern

NORMKONFERANSEN

GARDERMOEN, 27. NOVEMBER 2019

Du ser og hører

Ørnulf Risnes

Avdelingsdirektør IT og utvikling

NSD - Norsk senter for forskingsdata

ornulf.risnes@nsd.no

Svein Johansen

Seniorrådgiver, utlån av mikrodata

Statistisk sentralbyrå

svein.johansen@ssb.no

 Rettigheter og plikter Personvern på ulike områder Regelverk og verktøy

Aktuelt

Microdata.no vant pris

Vinneren av Datatilsynets pris "*Innebygd personvern i praksis 2018*" ble microdata.no – en tjeneste som fjerner personvernrisikoen ved forskning på mikrodata, samtidig som forskerne får raskere og langt rimeligere tilgang til dataene.

Det ble også delt ut en studentpris til fem studenter fra Senter for Rettsinformatikk ved Universitetet i Oslo.

☰ Variabler

Variabeloversikt

📊 Analyse

Logg inn

Hvordan få tilgang?

❓ Hjelp

Eksempler
Brukermanual
FAQ

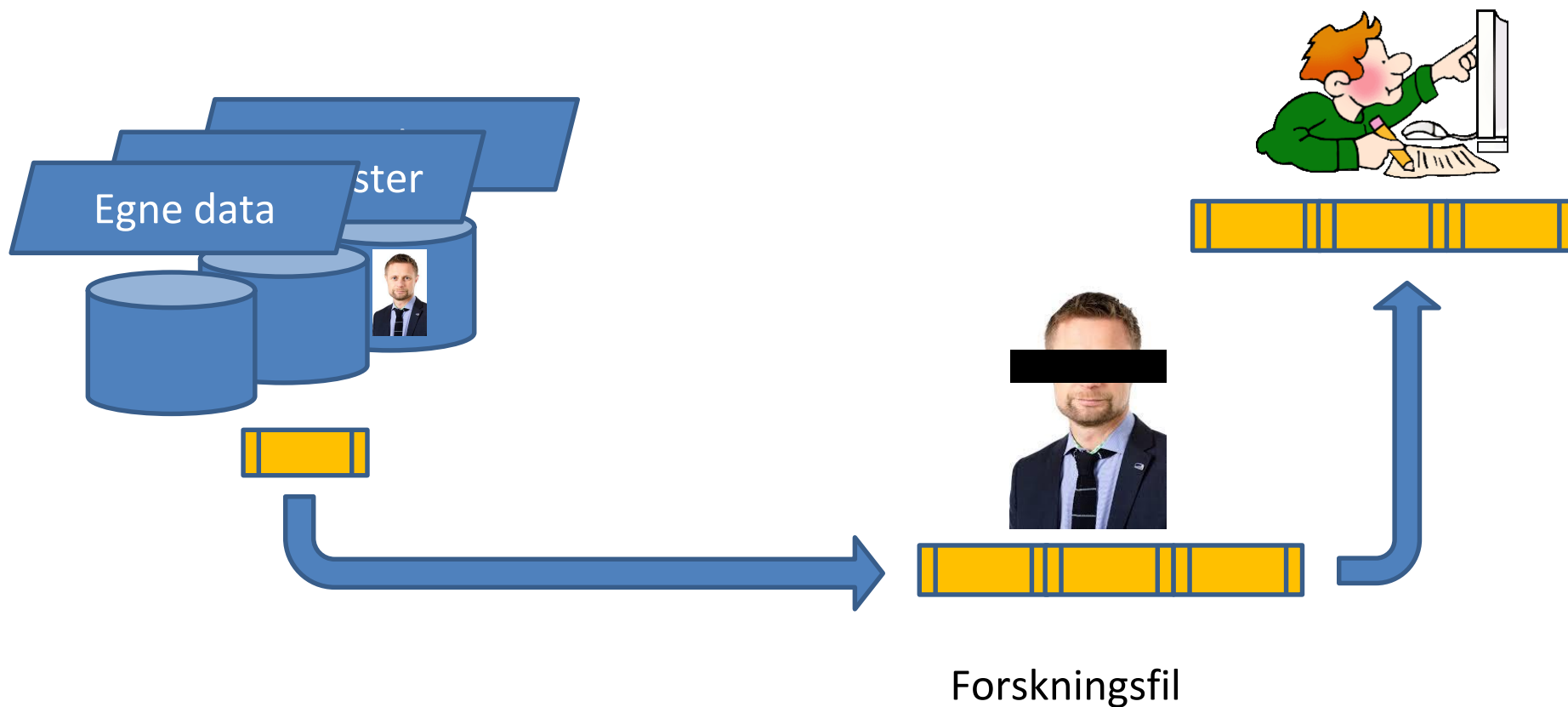
👤 Admin

Administrer brukere
Inngå avtalemicrodata.no gjør det enklere
å analysere registerdata

- Forskere og studenter kan bearbeide og analysere alle tilgjengelige registervariabler.
- Data fra Folkeregisteret, Nasjonal utdanningsdatabase (NUDB), Selvangivelsesregisteret og FD-Trygd.
- Institusjoner med avtale kan administrere egne brukere.
- Anonymiserende grensesnitt med innebygd personvern.

Gamlemåten – data på hjemlån

Direktør Sveinung Skule i NIFU sier at det er blitt svært tidkrevende og kostbart å hente ut data fra Statistisk sentralbyrå. Foto: Skjalg Bøhmer Vold

Forskere krever å få bedre tilgang til statistiske data

Forskere krever bedre tilgang til de store datamengdene som Statistisk sentralbyrå (SSB) sitter på i sine registre og mener det er for tidkrevende og dyrt å få tak i dataene de trenger.

Brukerne trenger resultater, ikke records

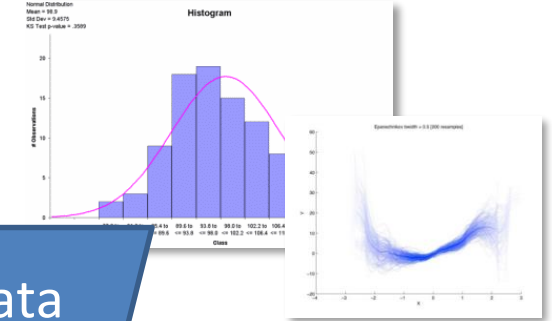
SDC
Statistical
Disclosure
Control

microdata.no

Metadata


```
regress gdpccap xgrowth mgrowth consump popgrowth
```

Source	SS	df	MS	Number of obs	F
Model	139.847267	4	34.9618167	34	73.35
Residual	16.2059352	34	.476645151		0.0000
Total	156.053202	38	4.10661058		0.9961

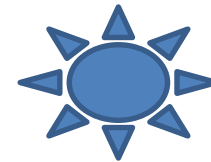
	Coef.	Std. Err.	t	P> t	[95% Conf. Interval]
gdpccap	.0866019	.0210758	4.58	0.000	.0537706 .1394331
xgrowth	.0897174	.0269933	3.22	0.003	.0350037 .1444321
mgrowth	.8316915	.1325229	6.79	0.000	.5826951 1.080688
consump	-.9844089	.8612243	-1.17	0.230	-2.694003 .7251849
popgrowth	-.7258198	1.009979	-0.72	0.458	-2.510903 1.059041

Skarpe data

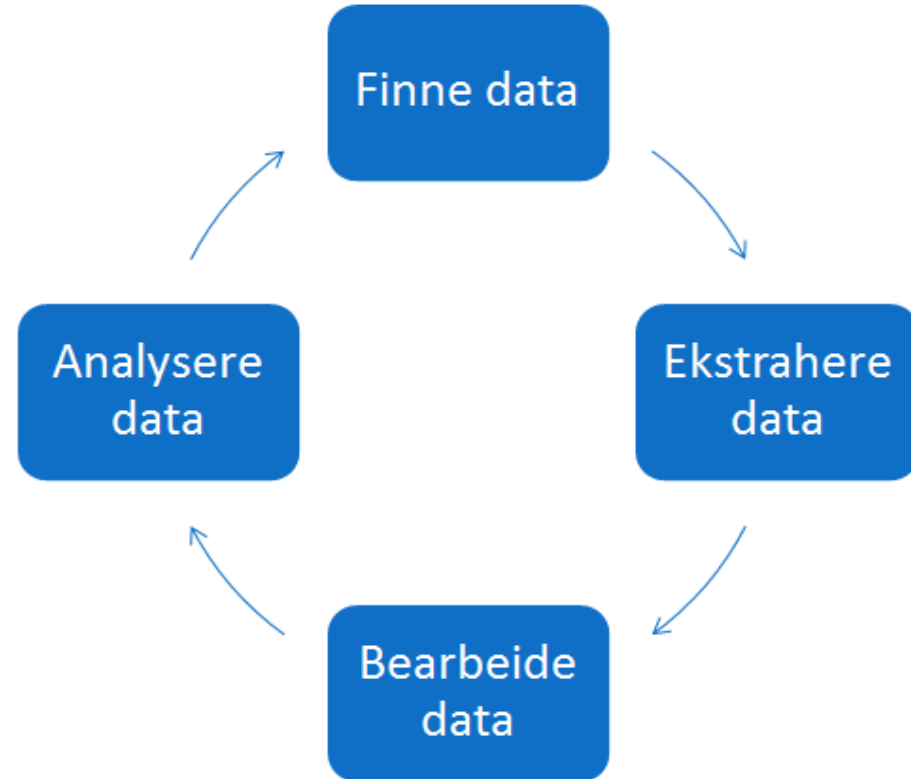
Innebygd personvern

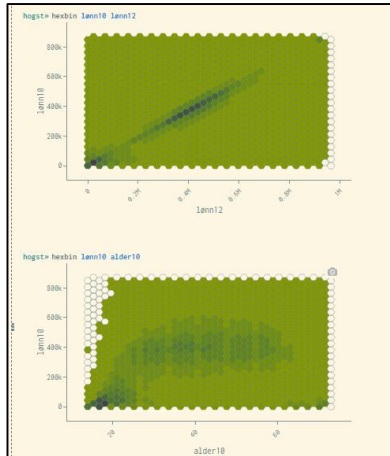
Arbeidsområde

En ny brukerhverdag

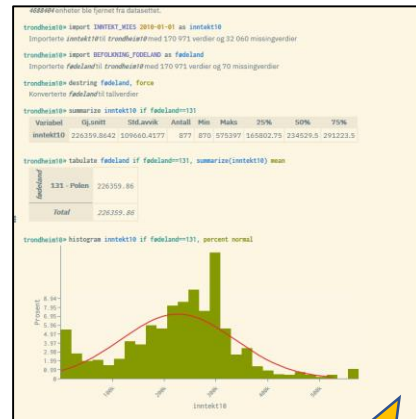
- Web-basert
- Selvbetjent
- Eksplorativt
- Interaktivt
- Iterativt

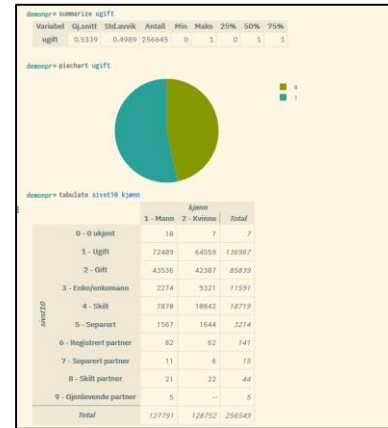
Analyse uten å *juridisk sett* behandle personopplysninger

Data ikke synlige for bruker.
Kun statistiske resultater.

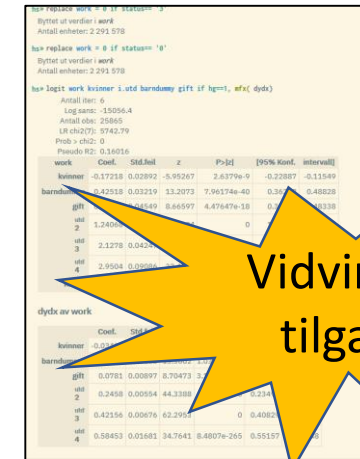

Data bare tilgjengelige via fjerntilgang.

De statistiske resultatene er konfidensielt sikre.

Hindrer avsløring av informasjon om enkeltpersoner eller familier på grunnlag av resultatene microdata.no gir.

Vidvinkeltilgang

Tilgang på dagen

Skarpe data

Døgnåpent

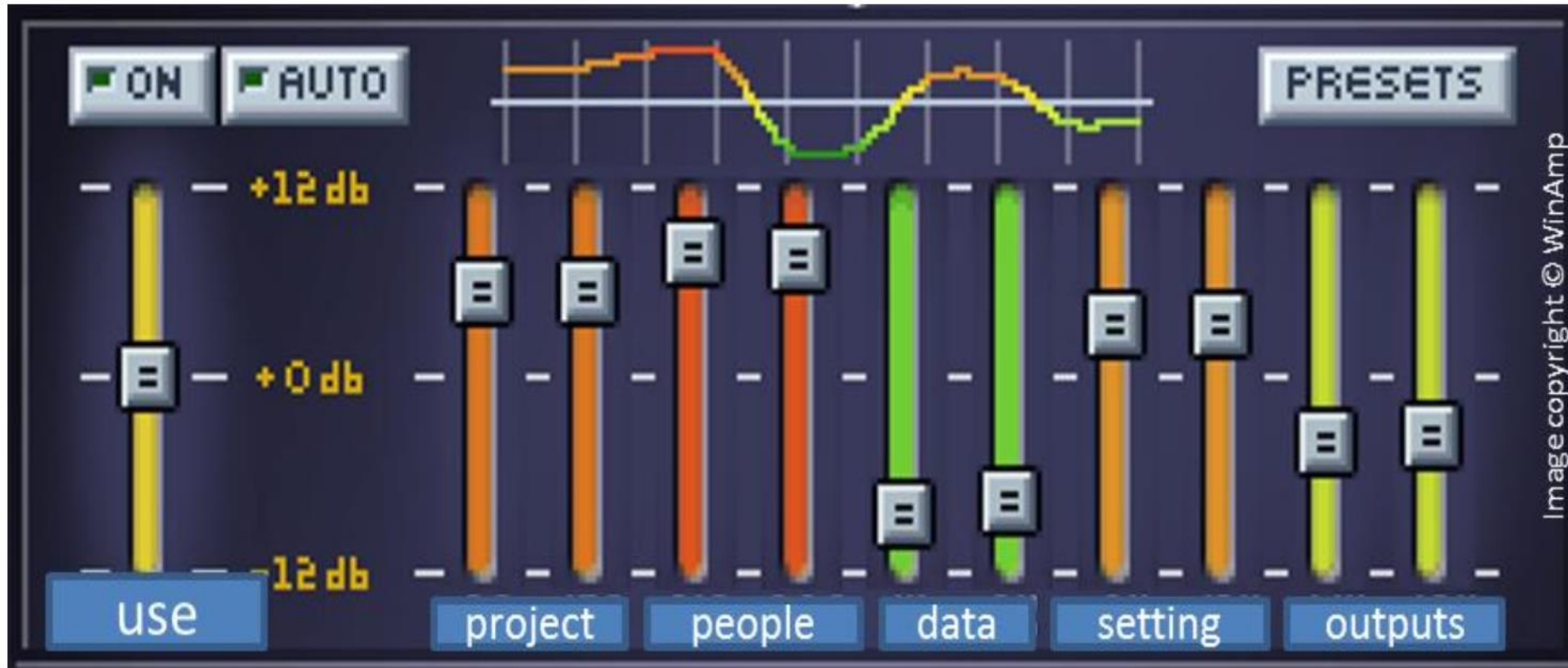
Selvbetjent

Rammeverk for innebygd personvern – «The 5 Safes» (Felix Ritchie)

Safe purposes	Er formålet med bruk/behandling greit?
Safe people	Har brukere og databehandlere nok kompetanse? Vet vi hvem de er? Kan vi følge med på dem?
Safe settings	Arkitektur, organisasjon, totalopplegg rundt behandling av data
Safe data	Er dataene trygge/anonyme i seg selv?
Safe outputs	Er analyser/rapporter/resultater trygge/anonyme?

Rammeverk for innebygd personvern – «The 5 Safes» (Felix Ritchie)

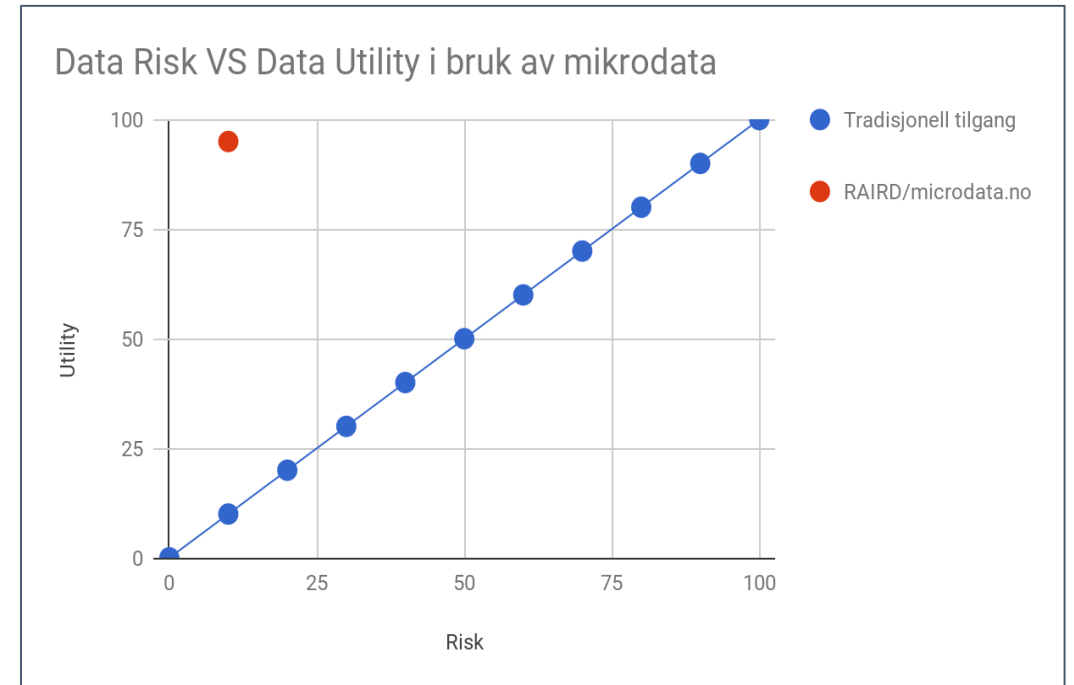

“Five Safes: designing data Access for research” Desai, Ritchie, Welpton (2016)

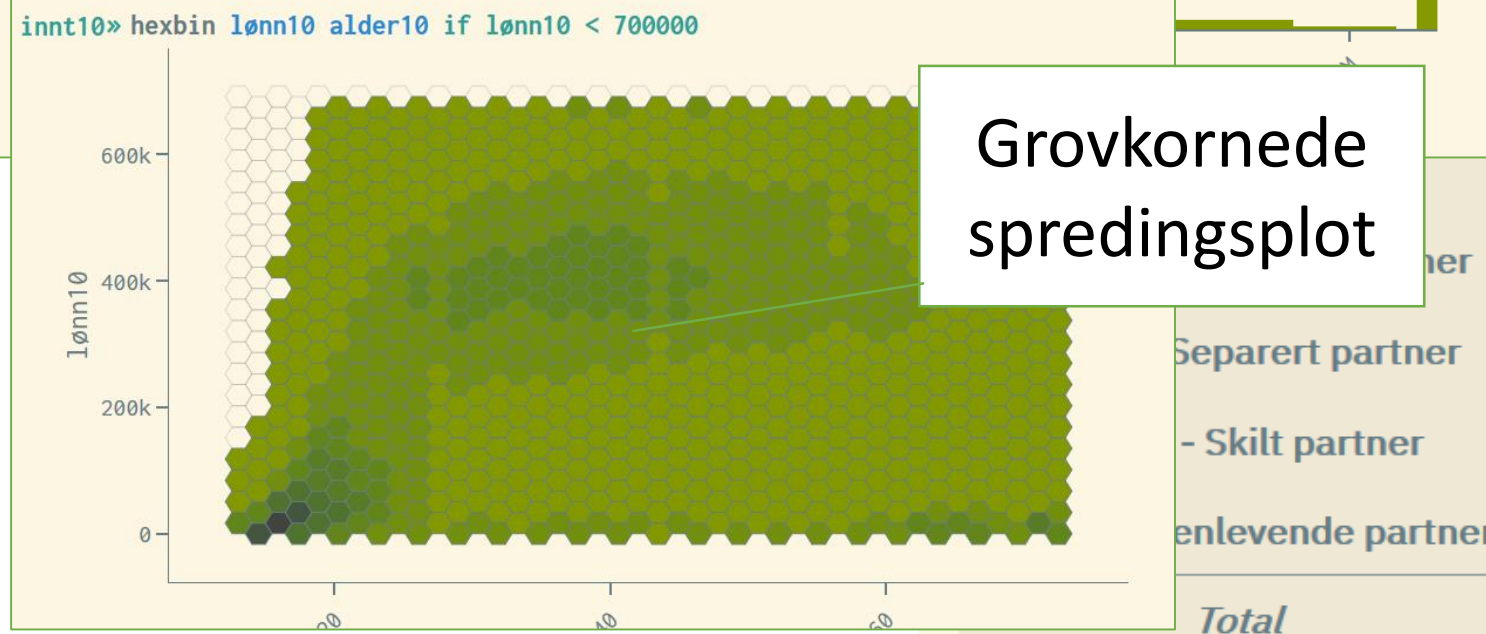
<https://www2.uwe.ac.uk/faculties/BBS/Documents/1601.pdf>

Microdata 1.0 sin relative prioritering av The 5 Safes

- Safe settings
- Safe outputs
- Safe people
- Safe purposes
- Safe data

Safe outputs – utvalgte tiltak

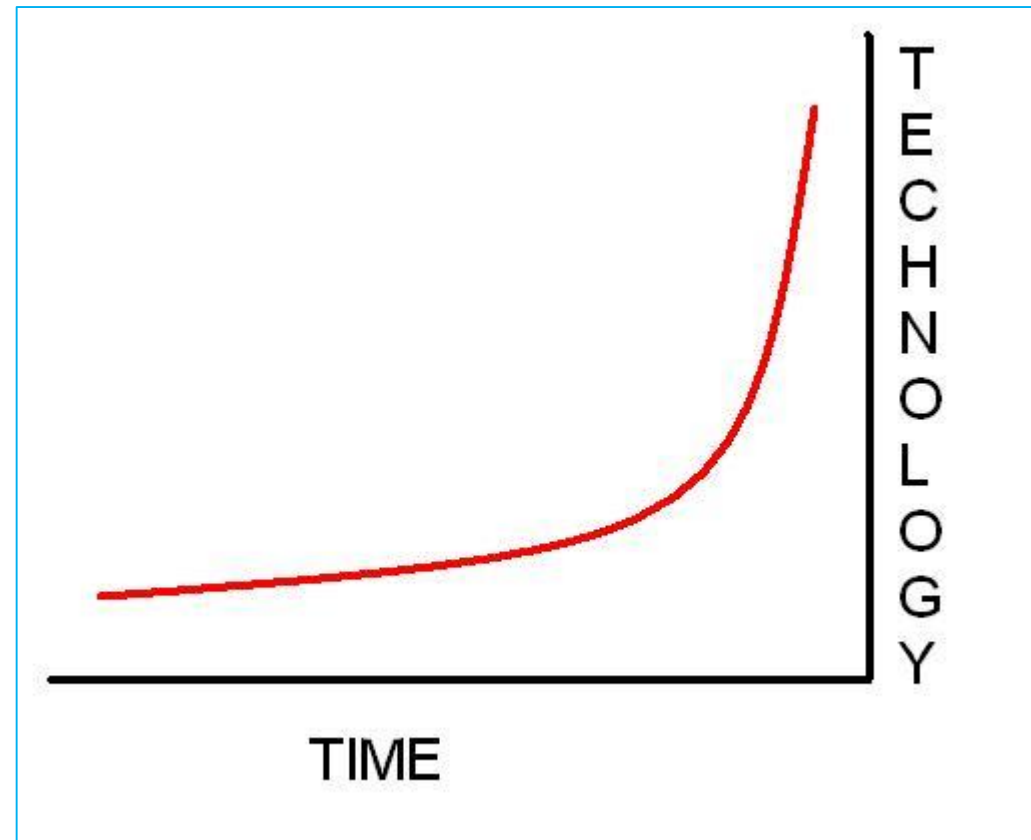
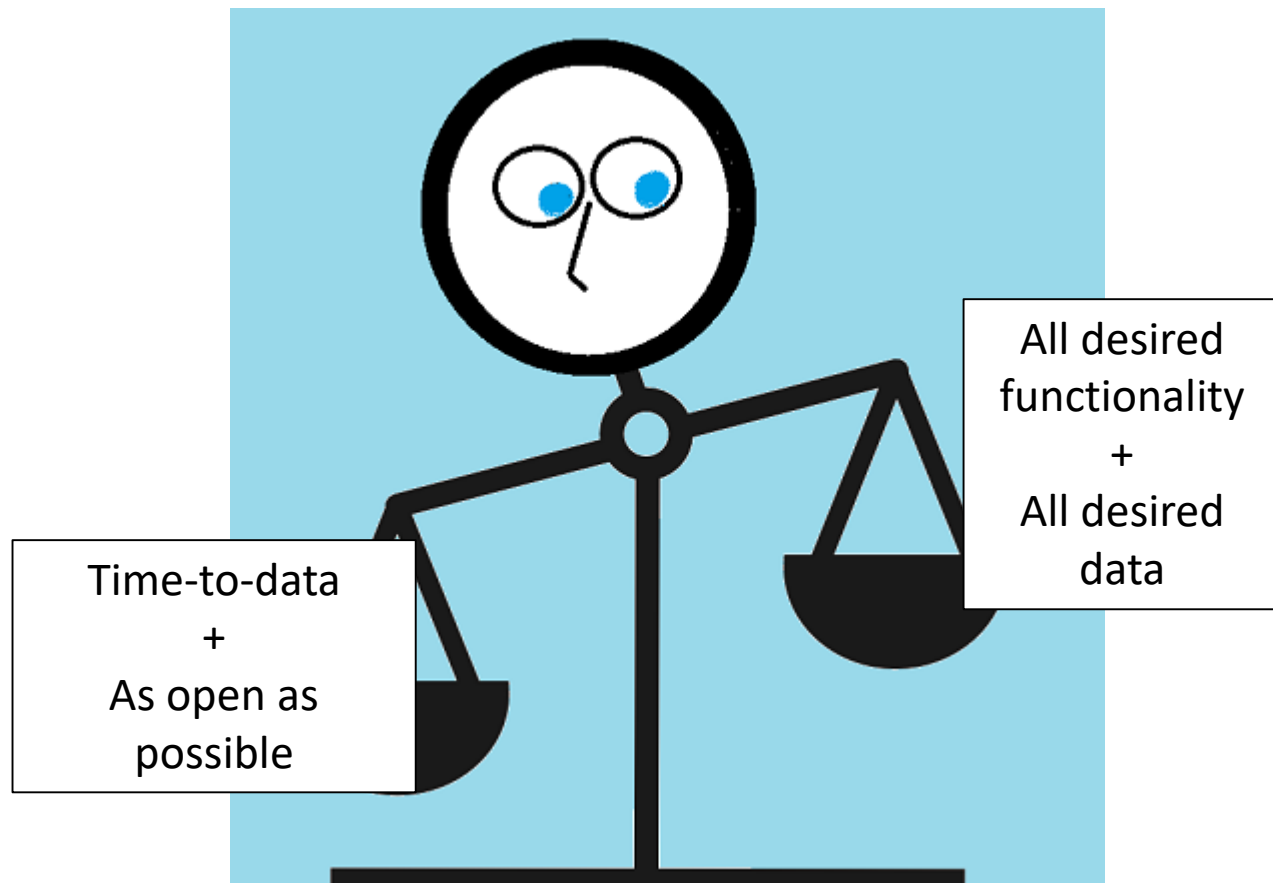

kjonn

kjonn		Total	
1 - Mann	2 - Kvinne		
83	67	158	
1307038	1136146	2443178	
876008	856116	1732125	
49204	20087		
160012	20357		
32181	3312		
1468	1099	2556	
181	145	316	
436	383	814	
66	16	80	
Total	2426658	2431519	4858185

Støylagte frekvenser

Personvern essensielt, men ikke tilstrekkelig

Godt mottatt

*Til Microdata.no - et stort framskritt for mange der og empiriske samfunnsforskere – en **problemfri** at mik **tilgang** til registervariable som kan belyse en ere **det** rekke forskningsspørsmål, samtidig som kal **an** **personvernet er ivaretatt** på en innovativ og sikker måte.*

Jon Ivar Elstad, forsker OsloMet/NOVA

Fullgodt til forskning

- Ballo, Jannike Gottschalk (2019): [Labour Market Participation for Young People with Disabilities: The Impact of Gender and Higher Education](#). Work, Employment and Society, Sept 2019
- Elstad, Jon Ivar, Heggebø, Kristian (2019): [Et voksende prekariat? Langvarige tilknytninger til arbeidslivet blant kjernegruppene i arbeidsmarkedet](#). Søkelys på arbeidslivet. Vol. 36.
- Ballo, Jannike Gottschalk (2019): [Microdata.no: Ny teknologi gir forskere umiddelbar tilgang til norske registerdata](#). Tidsskrift for samfunnsforskning. 04 / 2019 (Volum 60)

Microdata.no 1.0

- 10,2 mill personer
- 142 variabler – demografi, utdanning, inntekt, trygd, sysselsetting
- Godkjente forskningsinstitusjoner
  - 35 abonnenter, 400 brukere, 200-600 prosjekt
- Forvaltning fra 2020

Det vi skal løse - Microdata.no 2.0

- Tredjepartsdata (Kreftregisteret er pilotpartner)
- Mye mer SSB-data + data fra NSD
- Mer analysefunksjonalitet
- FAIR (sitering, deling, gjenbruk)
- Laste opp og lagre egne undersøkelser
- Bedre overgang til tradisjonelt utlån

- Prosjektperiode 2020 t.o.m 2023

Takk!